

Az áfa ellenőrzésről

Mire írásunk megjelenik, már folynak a 2008. évi havi és első negyedévi áfa bevallások ellenőrzései, vannak, amelyek már le is zárultak. Nem gondolom, hogy a könyvelők nyugodt szívvel pakolják össze a vállalkozók iratanyagát, hiszen az áfa bevallás elkészítése jelentős problémákat vetett fel az új törvény joggyakorlatának hiánya miatt. A vállalkozók azon aggódnak, hogy eltalálták-e, melyik tevékenység adózik fordítva és melyik nem. Hasonló gondolatokkal készülnek, akik a teljesítési időpontok értelmezésében bizonytalankodnak, és különösen aggódnak, akik ingatlant vásároltak vagy értékesítettek a közelmúltban.

Kik számíthat elsőként ellenőrzésre?

Azt, hogy kik számíthatnak elsősorban ellenőrzésre, viszonylag könnyű megválaszolni. A kiválasztás a költségvetés elsődleges érdekeinek szem előtt tartásával történik. A legnagyobb „veszélyben” azon adózók vannak, akik eddig elkerülték a kiutalás előtti ellenőrzéseket, mivel rendszerint kis összegű befizetendő adót, vagy nullás egyenleget vallottak, most pedig a fordított adózás miatti fizetendő adó hiánya, valamint az anyagbeszerzések miatt jelentős összegű visszaigényelhető pozícióba kerültek. Várhatóan a tömeges hatás az első negyedéves bevallások körében érvényesül. Természetesen az ellenőrzésre történő kiválasztás mérlegeli az eddigi befizetések és az aktuális visszaigénylés arányát. Ismerve a hatóság gondolkodásmódját, bizonyosan beépítik, illetve beépítették a kiválasztó rendszerükbe paraméternek, a fordított adózást alkalmazó adóalanyok jellemző bevallás sorainak összegét, kombinálva a visszaigényelhető adó összegével. Számíthatnak azok is ellenőrzésre, akik jelentős értékű tárgyi eszközt szereztek be. A bevallásból az adóhatóság nem tudja eldönteni, hogy milyen jellegű az eszköz, de nagy biztonsággal vélelmezheti, hogy ingatlanról van szó. Ez esetben kijelölük a stabil, megbízható működésű gazdál-

kodót is, mivel az ingatlanok értékesítésének szabályai olyannyira megváltoztak, hogy az adózók tömegesen fognak hibázni e körben. Ha egy adott évben ingatlanokkal kapcsolatos szabálmódosítás történik, akkor az APEH az éves ellenőrzési adókülönbözet előirányzatát rendszeresen az első félévben teljesíti (legalábbis jegyzőkönyvi szinten).

Nem áll szándékomban ellenőrzési jogszabály ismertetőt tartani a cikkben, inkább a tevékenység emberi oldalával kívánok foglalkozni. Az emberi oldalnak kiemelkedő szerepe van mind az ellenőrző, mind az ellenőrzött oldalon, amely a jelenlegi fordított adózásból, az átmeneti rendelkezés alkalmazhatóságából, és a teljesítési időpontok körüli bizonytalanságból adódóan hangsúlyos jelentőséggel bír.

Mi motiválja az adóellenőrt munkája során?

Lehet, hogy az üzleti világban meglepően hangzik, de elsősorban a társadalmilag hasznos munkavégzés tudata a motivációs erő. Az adóellenőrök meg vannak arról győződve, hogy az ország, a nemzet szempontjából rendkívül hasznos a tevékenységük, és nélkülük egy év alatt pénzügyi anarchia ütné fel a fejét az országban, az adóbevételek töredéke folyna csak be a költségvetésbe.